

Plány na týden 25.1.-29.1.2021

Náměty na činnosti jsou určeny pro předškoláky, ale využít je mohou v přiměřené náročnosti i rodiče mladších dětí.

Týdenní téma: Do krmítka drobeček chystá ptáčkům krteček

*Napadl sníh a přišla zima
na nás každý zapomíná.
Je nám smutno, máme hlad,
kdo nám přijde něco dát?
Nebojte se ptáčci mili,
nebojte se sněhu, zimy.
Do krmítka každý den
zrníčka vám nasypem.*

Oblast poznání

1/ Cílem tématu je posílit kladný vztah dětí k přírodě a upevňovat jejich znalosti ze života ptáků. Krátce s dětmi zopakujeme to, s čím se seznámily už na podzim – někteří ptáčci na před zimou odlétají do teplých krajin (připomeneme si, proč stěhovaví ptáci odletěli-před mrazem a za potravou), jiní prezimují. Ze stěhovavých ptáků jmenujeme alespoň vlaštovky, rorýse, čápy, špačky, z prezimujících potom sýkorky, kosy, vrabce, straky, holuby, vrány, havrany. Ideální je pracovat s obrazovým materiélem a tentokrát se zaměřit především na prezimující ptactvo: pozorujeme pokrývku těla, barvu peří, tvar zobáku, všímáme si pařátů atd, porovnáváme velikost. Jsou všichni stejní? Kde žijí? Proč mohou létat? Čím se ptáci živí?

2/ Připomeneme si roční období-zimu a její znaky. Vysvětlíme dětem, že sníh a mráz znamená pro ptáky nebezpečí. Před mrazem je chrání načechnané peří – načepýřením se zvětší množství vzduchu mezi pírky a ten je pomáhá chránit, přesto někteří ptáčci v mrazech umrznu. Pomáhá jim také přikrmování, protože sytý pták neztrácí tak snadno tělesnou teplotu. Presimují ty druhy ptáků, které se živí především rostlinnou potravou, ale v zimě je pro ně složité se k různým bobulkám a semínkům dostat pod sněhem a ledem, často se tedy stahují do blízkosti lidských obydlí, je pro ně důležitá a vítaná pomoc člověka. Můžeme pro ně vyrobit nejrůznější krmítka (chrání ptačí potravu před sněhem), do kterých sypeme semínka, především pro sýkorky vyrábíme lojové koule (vysvětlíme dětem, že lůj je tuk, který pomůže ptáčky zasytit a dodat jim energii).

3/Prohlédneme si ptačí zob, je to dobrá příležitost ukázat dětem, jak různé druhy semínek a zrníček vypadají (slunečnicová, lněná semínka, sezam, mák, obilná zrna), řekneme dětem, že do ptačího krmení můžeme také přidat nadrcené ořechy nebo vločky. Ptáci mají rádi i jablíčka nebo šípky, plody bezu a další plody našich stromů a keřů. Seznámíme se s nevhodnou potravou pro ptáky – přestože hladoví ptáčci většinou nepohrdnou pečivem, není pro ně vhodné pro obsah soli případně cukru. Pokud jim přesto pečivo podáváme, vždy by mělo být starší. Nevhodné jsou solené arašídy, nevařená rýže, kokos, mléčné výrobky atd.

3/ Na procházkách pozorujeme ptáčky u krmítek, všímáme si nejrůznějších druhů krmítek – někdy jde o domečky připevněné na stromech, jindy stačí jednoduchá stříška, PET lahev, koule na provázku nebo v síťce, naplněná šiška a další.

4/ Podívat se můžete na <https://www.youtube.com/watch?v=nw89vfcNy8s> nebo <https://www.youtube.com/watch?v=L7WIUMzFoUA>

Předmatematické představy

1/ vytvářet budeme logickou řadu – pracovat můžeme s pracovními listy (např. nakreslíme několik obrazců – jak řada pokračuje případně který obrazec byl vynechán?), logickou řadu můžeme vytvářet také z kostek stavebnic, na podložce mozaiky atd.

2/ trvá vzájemná poloha objektů – např. při pozorování ptáčků – kde je? V krmítku, vedle krmítka atd., upevňujeme také používání předložek v běžné řeči.

Oblast řeči

1/ čist budeme příběh „Nenasytný vrabec“ z knížky E. Petišky „Pohádkový dědeček“, hledat budeme mravní poučení z příběhu. Vysvětlíme si pojmy hejno, nenasytný (v příběhu chtivý, lakový), krátce se zastavíme u lidských vlastností. Vzpomínat budeme na děj příběhu – kam přiletěli vrabci, co hledali, kde se ocitl jeden vrabec, co se stalo potom, jaké měl pocity vrabec, když zůstal ve wagonu plném zrní, proč nakonec rád zrní opustil?

2/ další možnost četby např. „Kosí bratři“ L. Středy

3/ hrát budeme sluchové hry – „Ptáčku pípni“ (jedno dítě se otočí zády a jiné zavolá jeho jméno – kdo se ozval, případně ze které strany přichází zvuk?), posílat budeme do kruhu ve dlani rolničku (např. po dobu říkanky), jedno dítě hádá, odkud se ozývá.

4/ je možné podívat se na poznávání ptáčků s říkadly a obrázky
<https://www.youtube.com/watch?v=HJb4-EBfkY4> a
<https://www.youtube.com/watch?v=fL5R6PRrQ1U>

5/ trvá poznávání prvního, ale také posledního písmene ve slově (slovní fotbal, hledání co nejvíce slov od určitého písmene a podobně, hledání v okolí nebo na obrázku dvou předmětů, jejichž názvy začínají na stejné písmeno atd.)

Rozvoj estetického vnímání

1/ budeme zpívat písničky o ptácích např.

Texty:

Zima

*Povídala straka vráně,
že má doma zlaté sáně,
že ji sveze za drobeček
z doliny až na kopeček.
A ty, brachu, nebud' líny,
cupy, dupy do doliny,
strace chleba drob
a na sáně hop!*

Vzal vrabeček na taneček sýkorku

*Vzal vrabeček na taneček sýkorku,
měli spolu jedno sólo na dvorku.
Vrabec samé skoky, sýkorka zas kroky,
nešlo jim to dohromady na dvorku.*

Ptáci v zimě

*Kdo to tuká na okénko
malý vrabeček,
prosí chudák, ať mu dáme
aspoň drobeček*

*ref. Nejsme lakoví,
každý z nás to ví,
že když právě zima vládne,
ptáci hladoví.*

*Po snídani doma máme
plno drobečků,
na okno je nasypáme,
počkej vrabečku*

*ref. Nejsme lakoví,
každý z nás to ví,
že když právě zima vládne,
ptáci hladoví*

2/ vytvářet budeme ptáčky u krmítka, zvolit můžeme různé techniky – kresbu pastelkami, voskovkami, malbu temperou, koláže (např. nalepit krmítko z různých materiálů na připravený podklad, dokreslit ptáčky, případně nakreslené a vystřížené ptáčky kolem krmítka dolepit). Můžeme kreslit do mokrého podkladu tuší a špejlí (barva se bude rozpíjet). Při kresbě figury ptáka dbáme na zachycení podstatných znaků. Dbáme na správný úchop tužky nebo štětce (špetkový úchop), uvolněnou paži, a především zajistíme správné sezení u práce.

Oblast pohybová

1/ trénovat budeme poskoky snožmo (jako vrabeček), stání na jedné noze (jako čáp). Venku je možné skákat panáka, zkusíme skákat přes švihadlo nebo velkou obruc (dobrý nácvik skákání přes švihadlo)

2/ Hrát budeme „na hlídače a vrabečky“ s říkankou

Hlídač usnul na lavici, všichni vrabci na silnici.

Až se zrní nazobáme, na hlídače zavoláme: Hlídači vstávej!

Hra je na principu honičky.

3/ hra ve družstvech „na vrabečky“ – děti budou kolíčkem na prádlo – „zobáčkem“ sbírat stuhy a přenášet je na družstvu určené místo. Upevňovat budeme manipulační dovednosti a jemnou motoriku.

4/ trvá chůze po kráč – obratnost (pohyb vpřed pomocí přesunování dvou archů papíru)

5/ venku trvá pohyb ve sněhu, v namrzlé terénu, přizpůsobení se vnějším vlivům.

Pracovní činnosti

1/ skládat můžeme postavu ptáčka ze zrníček – manipulace s drobným materiélem a také trénování špetkového úchopu (je možné skládání mozaiky) – posilování jemné motoriky, trpělivosti a soustředění na práci.

2/ manipulační dovednosti můžeme posilovat např. přenášením drobných předmětů mezi dvěma miskami pinzetou, kolíčkem.

3/ modelování ptáčka – modelína, těsto, solná hmota, modurit atd

4/ prohlížení encyklopedií a obrázkových knížek, práce s časopisem

5/ trvá upevňování sebeobsluhy při oblekání a stravování

Štědrá zima

„Krrrááá, krrásně nám ta zima začíná,“ zlobí se nad bílým nadělením černý havran. Tmavou ornici, kde vždy našel něco na zub, přikryl sníh. Však se polím a zahradám pod ním pěkně odpočívá. Ale zvířátkům se to nelibí. „Čimčara, čimčara, kdo se o nás postará? Čím, čím, bříško naplním?“ poletují zmateně vrabci i sýorky.

Čím je zima delší, tím blíž se odvažují ptáci k lidským příbytkům. Děti je zatím nezklamaly, to až dnes zůstala krmítka prázdná. Ti smělejší zpěváčci se odváží až na okenní parapet a při pohledu do kuchyně otevřou zobáčky údivem. Vypadá to tam jako v alchymistově dílně. Vašík krájí cosi bílého na kostičky a clává do kastrolu na sporáku. Maminka soustředěně míchá vařečkou a od práce ani hlavu nezvedne. A co že to Radka sype z plátěných pytlíků – přebírá, váží, míší dohromady a opět rozděluje na malé hromádky?

„Kamarádi, dnes se nenajíme, dnes mají lidé jiné starosti,“ pípá zklamaně kos a chystá se k odletu. „Počkej, podíváme se, nač potřebuje ten kluk v kuchyni prázdné květináče?“ diví se sýorka. To už je maminka hotová, odstaví kastrol a – světe div se! – zmizí v něm dobrá polovina záhadných kopečků.

„Dobře že jste mysleli na zimu už v létě,“ chválí maminka obě děti. „Nasbíraných klásků máme dost, jen k nim přidám vločky a krupky. Rozpuštěný lůj zase smícháme s mákem a semínky slunečnice. Vašíku, protáhni květináčem provázek a udělej na konci veliký uzel, aby neproklouzl otvorem nazpátek. Táák, ted' opatrně květináče naplníme a dáme do chodby ztuhnout.“

„Jééé, kam to odnášíte, my jsme tu taky!“ dotírá ptačí drobotina zobáčky na skleněnou tabuli, ale lidé je neslyší. „Nám stačí i tvrdý rohlík,“ natrásají se rozčilení vrabci. „Já zase rrrád hrrrrách a kukurici,“ kráká havran na větví.

Kdo počká, ten se dočká. Čekání se ptáčkům vyplatilo. Pozorují, jak ze dveří vychází Radka s mísou plnou semínek a klásků. Vysype je do krmítka. Vašek pohupuje obráceným květináčem, zavěšeným na provázku. „Asi jsou v tom nějaké čáry! Na vlastní oči jsem viděla, že do nádob lidé něco nalévali – a přece z nich nic neteče!“ netrpělivě poskakuje sýorka. „Prvotřídní pokrm ptačí podáváme v květináči,“ směje se chlapec a váže na strom květináče jako zvonky. „Jiným zase ke svačině obalená šiška stačí,“ doplní básničku Radka. Smrkové šišky, obalené ztuhlým lojem a zrníčky, za chvíli visí ve větvích. Ptáčci vědí, co s nimi. S takovými lidskými kamarády už se zimy nebojí!

DO PRÁZDNÉHO OKÉNKA DOKRESLI
SPRÁVNÝ TVAR

E 3

